

مرجع کامل میکروکنترلرهای STM32

مؤلفین:

دکتر محمد ارکانی
مهندس سینا کلانی

ویژگی‌های کتاب:

- ✓ آموزش برنامه‌نویسی میکروکنترلرهای Z80 به زبان C.
- ✓ آموزش نحوه استفاده و بکارگیری توابع CMSIS.
- ✓ آموزش نرم‌افزار Keil uVision.
- ✓ شماتیک کامل به همراه شرح جزییات برد آموزشی کتاب.
- ✓ تعداد ۱۶ پروژه کاربردی معرفی شده است.
- ✓ دیسک نوری ضمیمه‌ی کتاب حاوی نرم‌افزارهای مورد نیاز، مثال‌های آورده شده در کتاب و مثال‌های شرکت ST و دیگر موارد مورد نیاز می‌باشد.

نیاز دانش

پیش‌گفتار

پیش‌رفت روز افزون فناوری موجب شده تا تراشه‌های برنامه‌پذیری مانند تراشه‌های ARM که دارای توانایی به‌القوه‌ای برای کاربردهای صنعتی هستند توسعه داده شود. از این میان محصولات شرکت ST به دلیل تنوع و قیمت مناسب، بسیار مورد توجه مهندسین طراح این حوزه قرار گرفته است. از این‌رو بر آن شدیدم که به تالیف کتاب حاضر پرداخته شود. این کتاب شامل دو بخش کلی است. بخش اول که فصل‌های ۱ الی ۱۷ را شامل می‌شود به شرح دانش کار با تراشه‌های از خانواده STM32F10X می‌پردازد. در بخش دوم نیز شرح تعداد شانزده پروژه‌ی کاربردی آورده شده است. برای ارتقاء کیفیت آموزش، برد ویژه‌ای توسعه داده شده است که جزئیات و نقشه‌های شماتیک آن در لوح فشرده کتاب در اختیار دانشجویان قرار گرفته است. امید است تالیف این کتاب منجر به ارتقاء سطح علمی دانشجویان این حوزه گردد. هر گونه پیش‌نهاد و انتقاد سازنده برای ارتقاء کیفیت این کتاب از سوی خوانندگان موجب امتنان مولفین است.

مهندس سینا کلانی

naminics@gmail.com

دکتر محمد ارکانی

پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای

markani@aeoi.org.ir

فهرست مطالب

عنوان فصل	شماره فصل
-----------	-----------

۹ آشنایی با برنامه‌نویسی تراشه‌های خانواده‌ی STM32F10X	
۱۱ آشنایی با میکروکنترلهای خانواده‌ی ARM STM32F1	۱
۲۱ آشنایی با برنامه‌نویسی به زبان C	۲
۷۹ آشنایی با نرمافزار Keil uVision	۳
۹۹ برنامه‌ریزی تراشه	۴
۱۱۳ آشنایی با ورودی‌ها و خروجی‌های عمومی (GPIO)	۵
۱۲۵ آشنایی با واحد کنترل وقفه‌ها (NVIC) و وقفه خارجی (EXTI)	۶
۱۳۹ تبادل داده با UART و راهاندازی وقفه‌ی آن	۷
۱۴۹ راهاندازی Timer و وقفه‌ی آن	۸
۱۵۹ راهاندازی واحد RTC	۹
۱۷۳ راهاندازی واحد ADC و وقفه‌ی آن	۱۰
۱۹۱ آشنایی با واحد مبدل دیجیتال به آنالوگ (DAC)	۱۱
۲۰۵ آشنایی با واحد دسترسی مستقیم به حافظه (DMA)	۱۲
۲۱۳ آشنایی با واحد مدیریت توان (PWR) و استفاده از رجیسترها Backup	۱۳
۲۲۳ راهاندازی واحد Independent Watchdog و معرفی سیستم تیک تایمر	۱۴
۲۳۱ آشنایی با نحوه کار با واحد حافظهی FLASH داخلی تراشه	۱۵
۲۴۱ آشنایی با واحد I ² C	۱۶
۲۴۹ آشنایی با واحد SPI	۱۷

۲۵۹ پروژه‌های کاربردی	
۲۶۱ بخش (۱۸-۱) پروژه‌ی اول: راهاندازی مژول سون سگمنت	۱۸
۲۶۹ بخش (۱۸-۲) پروژه‌ی دوم: نمایش‌گر LCD کاراکتری	
۲۷۲ بخش (۱۸-۳) پروژه‌ی سوم: نمایش‌گر LCD رنگی با صفحه لمسی	

بخش (۱۸-۴) پروژه‌ی چهارم: کار با سنسور دمای آنالوگ LM35 ..... ۲۸۰
بخش (۱۸-۵) پروژه‌ی پنجم: کار با سنسور LM75 با استفاده از پروتکل I ² C ۲۸۳
بخش (۱۸-۶) پروژه‌ی ششم: کار با حافظه‌ی EEPROM خارجی با استفاده از پروتکل I ² C ۲۹۷
(تراسه‌ی AT24C04)
بخش (۱۸-۷) پروژه‌ی هفتم: راه اندازی SD Card ۳۰۴
بخش (۱۸-۸) پروژه‌ی هشتم: ساعت و تقویم ۳۱۰
بخش (۱۸-۹) پروژه‌ی نهم: راهاندازی مازول بلوتوث HC-05 ..... ۳۱۳
بخش (۱۸-۱۰) پروژه‌ی دهم: راهاندازی مازول وايرلس NRF24L01 ..... ۳۱۷
بخش (۱۸-۱۱) پروژه‌ی يازدهم: راهاندازی مازول SIM800c ۳۲۲
بخش (۱۸-۱۲) پروژه‌ی دوازدهم: راهاندازی مازول وای‌فای ESP8266 ..... ۳۲۹
بخش (۱۸-۱۳) پروژه‌ی سیزدهم: راهاندازی واحد USB Host ۳۳۸
بخش (۱۸-۱۴) پروژه‌ی چهاردهم: راهاندازی شبکه با RL-ARM ۳۴۴
بخش (۱۸-۱۵) پروژه‌ی پانزدهم: آشنایی با سیستم عامل RTX ۳۵۰
بخش (۱۸-۱۶) پروژه‌ی شانزدهم: فرکانس‌متر دیجیتال STM32F107VCT ۳۵۷
۱۹ آشنایی با برد آموزشی مبتنی بر تراشه‌ی STM32F107VCT
۲۰ آشنایی با مثال‌های شرکت ST ۳۷۳

ضمایم

۳۷۷
ضمیمه‌ی ۱: لیست کدهای اسکی ۳۷۹
ضمیمه‌ی ۲: جدول مقایسه محصولات شرکت ST
(به فایل اکسل با نام ST ProductsList.xlsx موجود در DVD همراه کتاب مراجعه شود)
ضمیمه‌ی ۳: نقشه‌ی شماتیک برد آموزشی مبتنی بر تراشه‌ی STM32F107VCT
(به پوشه با نام Board Schematic موجود در DVD همراه کتاب مراجعه شود)
ضمیمه‌ی ۴: نرم‌افزارهای استفاده شده در کتاب و درایورهای مورد نیاز
(به پوشه با نام Software موجود در DVD همراه کتاب مراجعه شود)
ضمیمه‌ی ۵: کتابخانه‌ی تراشه‌های از خانواده‌ی STM32F10X
(به پوشه با نام STM32F10x_StdPeriph_Library موجود در DVD همراه کتاب مراجعه شود)

ضمیمه‌ی ۵: دیتاشیت و منوال برخی از تراشه‌های ARM محصول شرکت ST
(به پوشه با نام Reference Manual and Datasheet موجود در DVD همراه کتاب مراجعه شود)

ضمیمه‌ی ۶: نسخه‌ی الکترونیکی مثال‌های آورده شده در کتاب

(به پوشه با نام Examples موجود در DVD همراه کتاب مراجعه شود)

ضمیمه‌ی ۷: مثال‌های شرکت ST

(به پوشه با نام ST Examples موجود در DVD همراه کتاب مراجعه شود)

آشنایی با برنامه‌نویسی تراشه‌های خانواده‌ی

STM32F10X

فصل اول:

آشنایی با میکروکنترلرهای خانواده‌ی ARM Cortex-M3

آشنایی با پردازنده‌های ARM

میکروکنترلرهای خانواده‌ی ARM در طی چند سال گذشته به یکی از مشهورترین معماری‌های ۳۲ بیتی در دنیا تبدیل شده‌اند. شرکت^۱ ARM طراح موفق تراشه‌های ARM است. صرف نظر از مصرف بسیار پایین انرژی توسط این خانواده از تراشه‌ها، قیمت پایین، کارایی بالا، و معماری ۳۲ بیتی، و همچنین تولید و عرضه‌ی آن‌ها توسط سازندگان مختلفی در سرتاسر دنیا از جمله ویژگی‌های منحصر به فرد این تراشه‌ها محسوب می‌شود. حدود ۹۸ درصد از تلفن‌های همراه در سرتاسر دنیا دارای حداقل یک پردازنده‌ی ARM هستند. از تراشه‌های ARM تقریباً در هر نوع از کاربردی از پرتوکل‌های حمل و نقل خودرو گرفته تا سیستم‌های امنیتی و پیشکی می‌توان استفاده نمود. هرچند خود شرکت ARM به صورت فیزیکی هیچ تراشه‌ای را تولید و عرضه نمی‌کند، Core IP‌های توسعه داده شده توسط این شرکت، به‌طور گسترده‌ای توسط شرکت‌هایی که سیستم‌های نهان^۲ و SoC^۳ را توسعه می‌دهند مورد استفاده و بهره‌برداری قرار می‌گیرد. در بین سری‌های مختلف میکروکنترلرهای ARM، سری Cortex از موفق‌ترین سری‌هایی است که به بازار عرضه شده. در این فصل ابتدا ساختار و معماری تراشه‌های ARM خانواده Cortex-M3^۴ شرح داده می‌شود. سپس لیستی از ویژگی‌ها و ادوات جانبی این نسخه از خانواده میکروکنترلرهای ARM که توسط شرکت ST انحصاری و تولید شده است، شرح داده می‌شود.

^۱ در ابتدا ARM مخفف Acrone RISC Machine بود، اما بعدها نام این شرکت به Advanced RISC Machine تغییر پیدا کرد.

^۲ Embedded Systems

^۳ SoC: System on Chip